

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

Gudikatur: Dr. Philip M. Magri LL.D; M.A. (Fin.Serv); M.Phil (Melit)

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 29 ta' Jannar, 2021

Talba Nru: 74/2020PM1

**Andrew Lee Meli Crosby (K.I. 0043294(A)) u Maria Victoria Meli Crosby
(K.I. 0115886(M))**

Vs

**Maged Iskander maghruf ukoll bhala Eskandar Maged Fawzu Shokry
(K.I. 0500518(L)) u martu Hayam Ghbryal maghrufa wkoll bhala Hyam
Yakoub Mesak Ghybral (K.I. 0500618(L))**

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi pprezentat fil-ghaxra (10) ta' Marzu, 2020 permezz ta' liema, ghar-ragunijiet hemmhekk premessi, l-atturi talbu li l-konvenuti jigu kkundannati jhallsu s-somma ta' hamest elef euro (€5000) oltre l-imghax legali mit-23 t'Ottubru, 209 sad-data tal-pagament effettiv rappresentanti spejjez illi l-atturi kellhom sabiex jigi redatt il-konvenju tal-25 ta' Frar, 2019 fl-atti tan-Nutar Dottor Hans Karl Attard ; bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra uffijiali mibghuta ai termini tal-art. 166A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-mandat ta' sekwestru kontestwali.

Ra d-dokumenti ezebiti mal-istess avvix a sostenn tat-talba.

Ra r-risposta tal-konvenuti li, permezz tagħha eccepew :

1. Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u dan kif ser jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza.
2. Illi l-konvenuti kienu ghal diversi drabi geddew dan il-konvenju u l-ahhar talba ghall-estensjoni kienet ghal sitt (6) xhur ohra. Il-konvenuti kienu disposti li jestendu tlett (3) xhur u mhux aktar u dan wassal ghal kancellament ta' dan il-konvenju
3. B'rizerva ghal kull danni spettanti lill-intimati.

Ha konjizzjoni tal-kontro-talba kontestwali li permezz tagħha l-konvenuti iddiċċjaraw li kienu huma li sofrew danni u dan stante li bejgh ma sarx tort tal-atturi.

Ra n-nota tal-atturi datat 24 ta' Settembru, 2020 li permezz tagħha gie prezentat l-affidavit tagħhom.

Ra n-nota tal-konvenut datata 13 ta' Novembru, 2020 li permezz tagħha ressaq l-affidavit tieghu.

Sema x-xhieda tal-attur in kontro-ezami waqt is-seduta tat-22 ta' Jannar, 2021.

Ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

Ra li l-kawza baqghet differita għas-sentenza għas-seduta tal-lum.

Ikkunsidra

Illi permezz tal-azzjoni odjerna l-atturi qed jitkolli rizarciment ta' danni sofferti minn-hom bhala konsegwenza tal-fatt li l-kuntratt ta' kompravendita relativ għall-proprjeta` li kellha tigi akkwistata minn-hom mingħand il-konvenuti ma setax jiġi konkluz. Il-konvenuti jikkontestaw dan u jghidu li kienu huma li sofrew danni għaliex il-bejgh ma sarx tort unikament tal-atturi.

Illi mill-provi prodotti, senjatament mid-dokumenti ezebiti in atti jirrizulta kjarament li:

1. Fil-25 ta' Frar, 2019 il-partijiet kontendenti iffirmaw konvenju li kien jipprovdi ghall-kompravendita` tal-fond hemmhekk indikat soggett ghall-pattijiet u kundizzjonijiet hemmhekk kontenuti (kopja ezebita a fol. 2 et. seq. tal-process) fosthom, li l-propjeta` tinbiegh “*covered by necessary valid building or development permits issued by a competent authority and are not in contravention of any laws or regulations which regulate buildings in general including sanitary and environmental matters*”.
2. Illi konsegwentement ghal tali konvenju l-atturi inkorrew spejjez notarili komplessivament ammontanti ghal aktar mis-somma mitluba (kont mahrug min-Nutar ezebit bhala Dok. E a fol. 19 tal-process u ricevuta relattiva a fol. 20 tal-process).
3. Illi permezz tal-iskrittura datata 23 t'Ottubru, 2019 il-partijiet qablu li jhassru l-istess konvenju. L-attur irrizervaw favur tagħhom id-dritt li jfittxu lill-konvenuti ghall-ispejjez inkorsi minnhom bhala konsegwenza tal-istess konvenju (klawsola 1.2 tal-istess skrittura).
4. Permezz ta' ittri ufficjali datata 11 ta' Dicembru, 2019 l-atturi talbu l-kumpens tad-danni sofferti minnhom mingħand il-konvenuti u sussegwentement procedew bl-azzjoni odjerna.

Illi mill-aspett prettamente legali jehtieg li ssir referenza għal dak li jinsab provdut testwalment taht l-art. 1357 tal-**Kodici Civili**. Tali artikolu jipprovdi, b'mod partikulari, is-segwenti:

“(1) *Il-wegħda ta' bejgħ ta' haġa bi prezz determinat, jew bi prezz li għandu jiġi stabbilit minn persuna waħda jew iżjed bħalma jingħad fl-artikoli ta' qabel dan, ma titqiesx bejgħ; iżda, jekk tiġi accettata, iġġib, f'dak li wiegħed, l-obbligu li jagħmel il-bejgħ, jew, jekk il-bejgħ ma jkunx jista' iżjed isir, l-obbligu li jħallas id-danni lill-accettant.*

(2) *L-effett ta' din il-wegħda jispicċċa meta jagħlaq iż-żmien miftiehem bejn il-partijiet għal hekk jew, jekk ma jkun hemm ebda ftehim bħal dak, meta jgħaddu tliet xħur minn dak inħar li l-bejgħ ikun jista' jsir, kemm-il darba l-*

accettant ma jsejjahx lil dak li wieghed, b'att ġudizzjarju ppreżentat qabel ma jgħaddi ż-żmien applikabbli kif intqal qabel, sabiex jagħmel il-bejgħ, u kemm-il darba, fil-kaž li dak li wieghed jonqos li jagħmel hekk, it-talba b'rikors ġuramentat sabiex titwettaq il-wegħda ma tiġix ippreżentata fiż-żmien tletin jum minn meta jagħlaq l-imsemmi ż-żmien.”

Illi huwa inkontestat illi, fil-kaz in ezami, l-atturi u l-konvenuti tterminaw il-konvenju sottoskrift minnhom salv ghall-fatt li, permezz ta' l-istess skrittura datata tlieta u ghoxrin (23) t'Ottubru, elfejn u dsatax (2019) il-partijiet qablu li l-atturi kienu qed jirrizervaw favur tagħhom id-dritt li jfittxu lill-konvenuti ghall-ispejjez inkorsi minnhom:

“The Purchasers reserve their rights to claim from the Vendors the reimbursements of all costs incurred by them in respect of, or pursuant to the POS agreement as per clause 9.4 of the POS Agreement” (enfazi mizjud).

Illi fil-fatt il-klawsola 9.4 tal-konvenju wkoll kienet tipprovdi testwalment illi:

“The Parties agree that if the Deed of Sale is not signed or if this Agreement is terminated for any reason not imputable to the Purchasers, the Vendors shall be liable to reimburse the Purchasers all costs incurred by them in respect of, or pursuant to, this Agreement.”

Illi għat-Tribunal dan ifisser li, mill-aspett prettament legali, ghalkemm il-konvenju gie mhassar xorta wahda baqghu rizervati favur l-atturi id-drittijiet t'azzjoni tagħhom għarrizarciment tad-danni kif naxxenti mill-istess konvenju, senjatament mill-klawsola numru 9.4 tal-istess. Tali rizerva, regolarmen pattwita bejn il-partijiet, għandha kjarament tigi ritenuta vinkolanti u japplika ghaliha l-principju tal-pacta sunt servanda skont l-art. 992 tal-**Kodici Civili**.

Illi t-Tribunal jagħraf illi skont l-ahhar kazistika in materja il-validita` ta' azzjoni għad-danni naxxenti mill-inadempjenza għal konvenju hija dipendenti fuq il-kontinwata validita` tal-istess konvenju. Jinsab fil-fatt deciz illi jekk il-konvenju jithalla jiskadi mingħajr ma ttieħed ebda azzjoni legali sabiex izzommu fis-sehh, il-persuna li tkun subiet l-inadempjenza tiddekkadi mid-dritt tagħha li tfitħex għad-danni (ara f'dan is-sens

sentenza pjuttost ricenti moghtija mill-Onor. Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **Raymond Costa v. Ta' Dernis Limited et.** datata 27 ta' Frar, 2020 u wkoll dik moghtija mill-Onor. Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Ekaterina Momtcheva v Danseller Company Ltd and Jarrow Ltd** deciza fis-27 ta' Mejju, 2016 it-tnejn citati b'approvazzjoni minn dan it-Tribunal kif presjedut fis-sentenza tieghu fl-ismijiet **Fal-Con Limited v. Carmel Buttigieg et** deciza fil-5 t'Ottubru, 2020).

Madanakollu huwa car li s-sureferit ma jistax jigi ritenut applikabbbli ghall-kaz in ezami kemm għaliex ma jirrizultax li tressqet xi eccezzjoni legali f'dan is-sens imma wkoll għaliex il-partijiet kjarament qablu li jirrizervaw id-dritt t'azzjoni ghall-kumpens spettanti lill-atturi odjerna meta dawn gew sabiex jitterminaw il-konvenju u kwindi kienet l-ghażla regolarmen pattwita tagħhom li jzommu fis-sehh u kwindi jirrizervaw proprju tali dritt. Fil-fatt fil-kaz in ezami il-partijiet ghazlu li, kif ingħad, izommu fis-sehh id-dritt t'azzjoni spettanti lill-atturi skont il-klawsola 9.4 tal-istess konvenju tagħhom anke wara t-terminalizzjoni tal-istess u dan il-fattur ma jidħirx li qed jigi kkontestat mill-konvenut li llimitaw il-kontestazzjoni tagħhom ghall-allegazzjoni tagħhom li mhux huma imma l-atturi stess jahtu għat-thassir tal-konvenju. Konsegwentement, tramite dak espressament maqbul bejn il-partijiet certament li ma jistax jingħad li l-atturi iddekkadew mid-drittijiet tagħhom t'azzjoni għar-rizarciment tad-danni imma li, bil-kontra ta' dan, l-atturi kienu qegħdin izommu ferm id-drittijiet tagħhom għar-rizarciment kif naxxenti mill-klawsola 9.4 tal-konvenju liema dritt gie fil-fatt hekk konfermat mill-istess partijiet kontestwalment mat-thassir tal-konvenju u sussegwentement wassal ghall-azzjoni odjerna. L-istess ma jistax jingħad ghall-konvenuti li f'dan ir-rigward ma rrizervawx il-posizzjoni tagħhom bl-istess mod li għamlu l-atturi.

Ulterjorment jingħad li ma jidher li saret ebda azzjoni da parti tal-konvenuti sabiex ivarjaw jew jinhallu minn dak li huma stess issottoskrivew għalih permezz tal-istess skrittura u għalhekk ukoll jingħad li tali skrittura hija vinkolanti bejn il-partijiet mhux biss sakemm zammet ferm id-dritt tal-atturi li jagixxu ghall-kumpens spettanti lilhom kif hemmhekk stess maqbul mal-konvenuti imma wkoll għar-raguni hemmhekk

dikjarata ghall-htiega li l-konvenju jigi mhassar skont kif, fuq kollox, dikjarat mill-istess konvenuti:

“Vendors declare that to date, the Property is still not covered by a valid building permit and that therefore the Property and any alterations made thereto is still not in full compliance with the building permit/s issued by the competent authority.”

Huwa fuq kollox l-istess konvenut li jikkonferma permezz tal-affidavit tieghu li “*kien hemm regularisation pendenti*” fuq il-fond mertu tal-konvenju filwaqt li t-terminazzjoni tal-konvenju bl-ebda mod ma tirreferi ghall-hrug o meno tas-*sanction letter*. F’tali rigward ma tressqux provi li imqar jindikaw li s-*sanction letter* ma hargitx wisq anqas li tali fattur kien dak li wassal għat-thassir tal-konvenju, bil-kontra ta’ dak li jingħad fl-istess kancellament. Huwa car allura li ghall-ispejjeż inkorsi inutilment mill-atturi jahtu esklussivament il-konvenuti li kienu kjarament inadempjenti fir-rigward ta’ dak li kien gie imwiegħed minnhom. Konsegwentement it-Tribunal ser jilqa’ t-talba attrici filwaqt li jichad il-kontro-talba bl-ispejjeż kontra l-konvenuti u bl-imghaxijiet jibdew jiddekorru mid-data tan-notifika lill-konvenuti tal-ewwel interpellazjoni gudizzjarja ghall-hlas tal-ispejjeż kif pruvata f’dawn l-atti ossija mit-30 ta’ Mejju, 2020, data illi fiha gew notifikati il-konvenuti bl-atti ta’ din il-kawza.

Għaldaqstant it-Tribunal qiegħed jaqta’ u jiddeciedi dan il-kaz billi, filwaqt li jichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti, jichad ukoll il-kontro-talba tagħhom u konsegwentement jilqa’ t-talba attrici u jikkundanna lill-konvenuti ihallsu s-somma ta’ hamest elef euro (€5000) rappresentanti spejjeż inkorsi minnhom sabiex jigi redatt il-konvenju mertu ta’ din l-azzjoni, bl-ispejjeż kontra l-istess konvenuti u bl-imghaxijiet mit-30 ta’ Mejju, 2020.

Avukat Dr. Philip M. Magri LL.D. M.A. (Fin. Serv.) M.Phil.

Gudikatur